

**ŚWIĘTOKRZYSKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
W KIELCACH**

Zetyniła nr 4 do OP2
- redonie w 1

Znak: ZN.DW.5146.16.2022

Kielce, dnia 08.12.2022 r.

DECYZJA Nr 185/2022

Na podstawie art. 36 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r. poz. 840), art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000) oraz § 12 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz.U. z 2021 r., poz. 81),

po rozpatrzeniu wniosku Starostwa Powiatowego w Kielcach, z dnia: 21.10.2022r. (data wpływu: 26.10.2022r.) dotyczącego wydania pozwolenia na prowadzenie prac konserwatorskich w obrębie drzewostanu znajdującego się na terenie zespołu dworsko-parkowego w Promniku, oraz na podstawie ustaleń dokonanych w trakcie oględzin, które odbyły się w dniu 10.11.2022 r.,

**Świętokrzyski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Kielcach
orzeka o pozwoleniu**

dla Starosty Kieleckiego reprezentującego Skarb Państwa, Starostwo Powiatowe w Kielcach, ul. Wrzosowa 44, 25-211 Kielce, na prowadzenie prac konserwatorskich w obrębie drzewostanu, znajdującego się na terenie nieruchomości o nr ew. 310/20 w Promniku, stanowiącej fragment parku wchodzącego w skład zespołu dworsko-parkowego w Promniku, polegających na usunięciu łącznie 128 sztuk drzew, 5 grup krzewów o łącznej powierzchni 133 m², 6 grup drobnego podrostu drzew i krzewów łącznej powierzchni ok 830 m², przeprowadzeniu zabiegów pielęgnacyjnych w obrębie 64 sztuk drzew, zgodnie z dołączoną do decyzji dokumentacją „Gospodarka Drzewostanem zabytkowego parku w Promniku w gminie Strawczyn, położonego na działce nr 310/20 o pow. Ogólnej 1,5642 ha, w obrębie Promnik gmina Strawczyn, o części zajętej przez park o pow. 0,8 ha” – załącznik nr 1, opracowaną w lipiec/sierpień 2022 r. przez Piotra Kamińskiego i Agatę Kamińską z firmy Pielęgnacja Drzew Piotr Kamiński z Żor, z uwzględnieniem uwag przedstawionych w dokumentacji oraz w uzasadnieniu.

Zgodnie z § 12 ust. 1 pkt 3 cyt. Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego należy spełnić warunek polegający na obowiązku kierowania pracami wymienionymi w pozwoleniu albo samodzielnego ich wykonywania przez osobę spełniającą wymagania, o których mowa w art. 37b ust. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Zgodnie z § 12 ust. 1 pkt 4 cyt. Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego należy przekazać ŚWKZ w Kielcach nie później niż w terminie 14 dni przed dniem rozpoczęcia prac albo badań, a w toku prac albo badań na 14 dni przed dokonaniem zmiany osoby, o której mowa w pkt 3:

↓
pismo do Konserwatora 14 dni
przed braniem rozpoczęcie prac

- a) imienia, nazwiska i adresu osoby, o której mowa w pkt 3,
 b) dokumentów potwierdzających spełnianie przez tę osobę wymagań, o których mowa w art. 37b ustawy,
 c) oświadczenia osoby, o której mowa w pkt 3, o przyjęciu przez tę osobę obowiązku kierowania tymi pracami albo samodzielnego ich wykonywania. *WYMAGANIA*

Zgodnie z § 12 ust. 2 pkt 1 i 2 cyt. Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego należy zawiadomić ŚWKZ w Kielcach o terminie rozpoczęcia i zakończenia działań określonych w pozwoleniu przynajmniej 3 dni przed dniem podjęcia czynności. *↳ pismo do Kucharskiej*

Postępowanie w sprawie wydanego pozwolenia może zostać wznowione, a następnie pozwolenie może zostać zmienione lub cofnięte na podstawie art. 47 ust. 1 cyt. ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Termin ważności decyzji – do dnia 31.12.2023 r.

Uzasadnienie

Nieruchomość objęta wnioskiem o wydanie pozwolenia na prowadzenie prac konserwatorskich w obrębie drzewostanu parkowego, tj. działka nr ew. 310/20 położona w miejscowości Promnik, stanowi część zespołu dworsko-parkowego, wpisanego do rejestru zabytków nieruchomych woj. świętokrzyskiego pod nr. A. 924/1-2, będącą we własności Skarbu Państwa reprezentowanego przez Starostę Kieleckiego. W świetle art. 36 ust. 1 pkt 1 cyt. ustawy o ochronie zabytków, pozwolenie na prowadzenie prac konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru wydaje wojewódzki konserwator zabytków.

Zakres czynności niezbędnych dla poprawy stanu zachowania ww. części zespołu dworsko-parkowego w Promniku, został określony przez ŚWKZ w Kielcach w zaleceniach pokontrolnych znak: KKA.K.KIE.5180.2.2021 z dnia 05.07.2021 r., zmienionych zaleceniami w dniu 29.07.2021 r. Starosta Kielecki odniósł się do tej kwestii, składając w dniu 26.10.2022 r. do tutejszego Organu wnioski o wydanie pozwolenia na prowadzenie prac konserwatorskich, określonych w dołączonej do wniosku dokumentacji „Gospodarka Drzewostanem zabytkowego parku w Promniku w gminie Strawczyn (...)”. Na tej podstawie w dniu 10.11.2022 r. pracownicy WUOZ w Kielcach dokonali ponownych oględzin, na których zweryfikowano zakres prac ujętych w opracowaniu, lokalizację, gatunki i obmiary wnioskowanej do usunięcia zieleni oraz prace pielęgnacyjne przewidziane dla poszczególnych drzew i krzewów. Strona nie stawiała się na oględzinach. Drzewostan wskazany w dokumentacji oceniono także pod kątem stanu zdrowotnego i technicznego, warunków siedliskowych w kontekście otoczenia oraz wartości kompozycyjnej dla zabytkowego zespołu. W wyniku oględzin uznano za zasadne zrealizowanie wnioskowanych prac, z uwzględnieniem uwag przekazanych poniżej.

Zieleń w dokumentacji podzielono na trzy sektory. W sektorze I do usunięcia wskazano numery drzew i podrostu: 4a, 6, 9a, 11a, 10, 14, 15, 18, 19a, 20a, 23, 25, 32, 33, 35a, 36, 37, 38, 39, 40, 42, 43, 47, 53, 53a, 53b, 54, 55, 56, 57, 65, 67, 90, 92, 93, 94, 95, 96, 100. W sektorze II do usunięcia wskazano numery drzew, krzewów i podrostu: 1, 2, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 20, 20a, 21a, 22, 23, 24, 25, 28, 29, 29a, 30, 30a, 31, 33, 34, 34a, 35, 36, 37, 38, 40, 41, 43, 43a, 44, 45, 46, 48, 49, 50, 51, 51a, 52, 63, 65a, 65b, 67, 69, 71, 73, 73a, 75, 80, 81, 82, 83, 85, 86, 87, 89, 92, 95, 98a, 99, 100. W sektorze III do usunięcia wskazano numery drzew i krzewów: 1a, 3, 3a, 7a, 8, 10, 12, 13a, 14, 17, 19, 21, 21a, 23, 24, 26, 27, 28, 30, 30a, 36a, 36b, 38, 38a, 39. Większość z wymienionych drzew to samosiejki rodzajów: klon, grab, jesion, lipa, robinia, topola, wierzba, brzoza, świerk, wiąz, żywotnik, orzech, czeremcha, grusza, jabłoń, o niewielkich obwodach pni w granicach od około 20 do 75 cm na wysokości 130 cm, będące w dobrym stanie fitosanitarnym, z nielicznymi wyjątkami. Rozrosły się jednak w niekontrolowany sposób, zagłuszając drzewa wartościowe, zacierając układ parku, niszcząc zabudowania przy których rosną. Jedynie klon nr 47 to okazałe drzewo, które kwalifikuje się do usunięcia ze

względów bezpieczeństwa – posiada podłużne pęknięcie pnia, z ubytkiem wgłębnym, grożące rozłamaniem. Podobnie okazały się świerk nr 12, zamierający w wyniku obecności szkodnika. Drobniejsze egzemplarze włączono w grupy podrostu drzew, który również wskazanego do usunięcia. Rodzajów krzewów przeznaczonych do usunięcia jest stosunkowo niewiele – róża i jaśminowiec, jednak z powodu rozrośniętych w niekontrolowany sposób skupisk i dużego zacinienia drzew, nie są już atrakcyjne i zaczynają zamierać. Podczas oględzin uznano, że do usunięcia wskazać należy kilka dodatkowych, młodych samosiejek drzew o numerach: 71, 79, 82, 83, 84 z sektora I i numer 39 z sektora II, rosnące w kolizji z budynkiem gospodarczym.

W dokumentacji „Gospodarka drzewostanem (...)” wskazano zasady prowadzenia prac pielęgnacyjno-konserwatorskich, w tym cięć sanitarnych, odciażająco-prześwietlających, korekcyjno-redukcyjnych i zakładania wiązań oraz podano skróty dla poszczególnych prac, z których „Cs – cięcia sanitarne” i „Cps – cięcia pielęgnacyjno sanitarne” to w gruncie rzeczy te same zabiegi. Wśród skrótów nie pojawia się natomiast nic, co odpowiada cięciom prześwietlającym. Po ocenie drzew wskazanych do wykonania tych prac, uznano, że większość z nich wymaga jedynie drobnych cięć sanitarnych – usunięcia posuszu. Jedynie pojedyncze drzewa wymagają drobnych cięć korekcyjnych. Dla kilku drzew zalecono założenie wiązań. Podkreśla się, iż powinny to być wiązania opasowe, elastyczne, a rodzaj – dynamiczne czy statyczne winien określić wykonawca prac. ŚWKZ w Kielcach uznaje zasadność przeprowadzenia wymienionych powyżej zabiegów oraz zaleca systematyczny monitoring stanu zdrowotnego drzew, wnosi natomiast uwagi jak poniżej.

Wskazana redukcja wysokości lub cięcia korekcyjne drzew z sektora I – 12, 27, 44, 50, 51, sektora II – 42, są nieuzasadnione. Wykonanie tych zabiegów w większości zredukowałoby znaczną część koron i osłabiłoby drzewa, szczególnie tych o koronach wysoko wyprowadzonych. W przypadku drzew wartościowych, o okazałych koronach, właściwsze będzie natomiast wykonanie cięć prześwietlających w zamian za redukcję. Przeanalizować należy założenie wiązań dla drzew z sektora I: 11, 50, 63. Uwagi dotyczące poszczególnych prac naniesiono w tabeli zbiorczej opracowania.

W dokumentacji wskazano także na konieczność wykonania prac porządkowych – usunięcia śmieci, gruzu i drobnego podrostu z terenu opracowania, przed przystąpieniem do prac przy drzewostanie. Usuwanie drobnych, kilkuletnich podrostów drzew, będących samosiejkami oraz uprzątnięcie terenu, wchodzi w zakres podstawowych prac porządkowych, które powinny być wykonywane systematycznie i cyklicznie, aby utrzymać zabytek w należyтым stanie. Tego typu prace są obowiązkiem właściciela terenu, a ich regularne wykonywanie nie wymaga pozwolenia urzędu konserwatorskiego. Należy natomiast nadmienić, że wskazane w dokumentacji karczowanie roślinności wraz z korzeniami, w celu uniknięcia odrostów korzeniowych, jest działaniem niewłaściwym na tym terenie. Ze względu na nieregularnie rozmieszczony starodrzew, pod którym wszędzie rosną samosiejki przeznaczone do usunięcia, karczowanie przyczyniłoby się do dużych uszkodzeń w systemie korzeniowym drzew wskazanych do pozostawienia, ale też mogłoby uszkodzić konstrukcje podziemnych budowli rozmieszczonych na terenie parku. W tym przypadku, aby uniknąć ponownego zarośnięcia terenu samosiejkami, należy wykonywać regularne koszenie.

Roślinność przeznaczona do usunięcia, poza pojedynczymi egzemplarzami, nie nosi cech zieleni komponowanej, związanej z dawnym założeniem parkowym - są to w większości egzemplarze wyrosłe jako samosiejki, rosnące w bardzo dużym zagęszczeniu drzew sąsiednich, zatem ich brak nie wpłynie negatywnie na kompozycję parku. Przeciwnie, wycinka w dużym stopniu przyczyni się do poprawy wyglądu parku i będzie etapem wstępnym do ewentualnych kolejnych prac na jego terenie.

Nie stwierdzono występowania gatunków chronionych na przedmiotowych drzewach, występują natomiast pojedyncze ptasie gniazda.

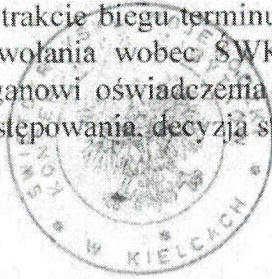
Świętokrzyski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Kielcach uznaje zasadność przeprowadzenia wymienionych powyżej zabiegów i wycinki drzew oraz zaleca systematyczny monitoring stanu zdrowotnego drzew na terenie parku. Zabiegi pielęgnacyjne powinny być

OPZ ✓
 wykonywane okresowo, systematycznie, w celu utrzymania prawidłowego stanu zdrowotnego, pokroju i wysokości drzew, co będzie mieć korzystny wpływ na ich prawidłowy rozwój i minimalizację ryzyka zagrożenia. Należy nadmienić, że usunięcia drzew można dokonać poza sezonem lęgowym ptaków, czyli od 16 października do końca lutego. W razie konieczności, przed przystąpieniem do wycinki, stwierdzenie obecności gniazd ptasich i gatunków chronionych nastąpi podczas ponownych oględzin. W przypadku stwierdzenia w obrębie zieleni gatunków chronionych, jej usunięcie będzie możliwe po uzyskaniu zezwolenia Regionalnego lub Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w trybie art. 56 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Pouczenie!

Na podstawie art. 127 §1 i 2 oraz art. 129 §1 i 2 Kpa od niniejszej decyzji stronie przysługuje prawo wniesienia odwołania do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, za pośrednictwem Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, ul. Paderewskiego 34A, 25-502 Kielce, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

Zgodnie z art. 127a Kpa, w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec SWKZ w Kielcach, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia tutejszemu Organowi oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Świętokrzyski Wojewódzki
 Konserwator Zabytków w Kielcach

mgr Joanna Modras

Otrzymują:

1. Starosta Kielecki
 Starostwo Powiatowe w Kielcach
 ul. Wrzosowa 44, 25-211 Kielce + załącznik
2. A/a x 2 + załącznik

Do wiadomości:

1. Wieloosobowe Stanowisko ds. Kontroli
 i Kar Administracyjnych, WOUZ w Kielcach